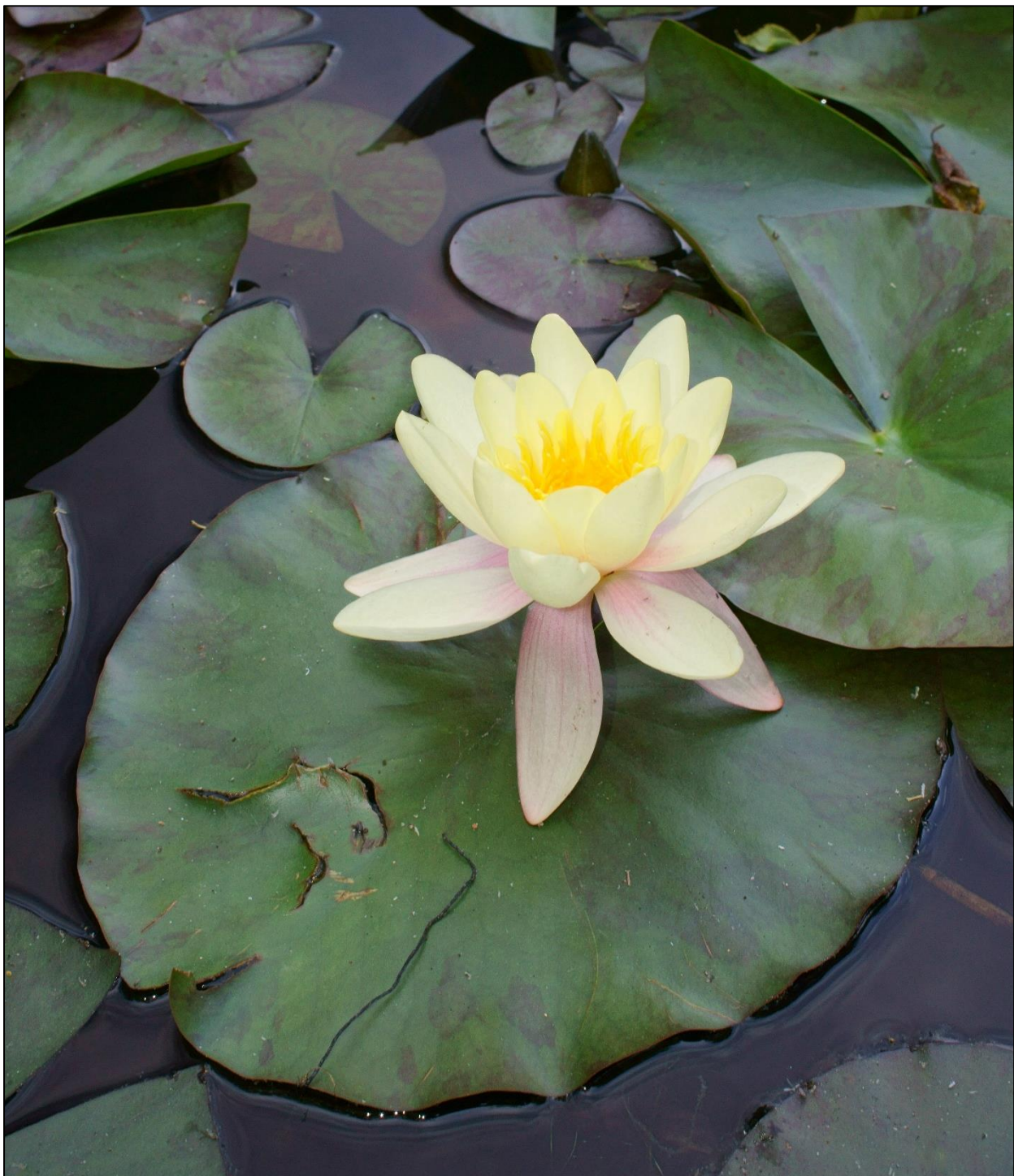

Österlens

Naturskyddsförening

Program, vår - sommar 2020

Ordföranden har ordet

Mycket intressant händer i vår dynamiska natur och miljö runt omkring oss. Vissa arter minskar eller försvinner, andra koloniserar våra trakter. Under 2019 önskade Naturvårdsverket att vi i allmänheten ska bli bättre på att rapportera observationer av djur och växter från vår omgivning. Är vi fler som ofta rapporterar till Artportalen blir det lättare att få ordning på vilka arter som finns i vårt långa land, var någonstans de finns, och huruvida de ökar eller minskar i antal. Det gäller *alla* arter – såväl vanliga som ovanliga, och inhemska som invasiva (d.v.s. introducerade och skadliga). Självt har jag tänkt att försöka bli lite aktivare genom att rapportera med hjälp av min telefon. Ingen annan lär notera gröngöling eller gulhämping i min trädgård. Svampställena får nog vara, men invasiva växter som parkslide och jätteloka ska jag försöka få in när jag ser dem ute i landskapet.

Naturskyddsföreningens nya rapport "Fossilfritt, förnybart, flexibelt – Framtidens hållbara energisystem" visar hur Sveriges energisystem kan ställas om till att vara helt förnybart år 2040. I rapporten ges en analys och sammanställning av effektiviseringar, besparingar och teknikutveckling som behövs för att balansera elproduktion och elanvändning. Har du frågor kring hur vi ska klara vår el utan kärnkraft finner du förklaringar i denna välillustrerade rapport. [[Länk nedan.](#)]

I styrelsen har vi under hösten startat en studiecirkel om Agenda 2030. Vi diskuterar våra egna och vårt områdes utmaningar inför framtiden. Det blir intressanta och spännande diskussioner. Är det någon av er andra medlemmar som vill vara med i en studiecirkel så hör av er till någon i styrelsen.

I december presenterades delar av Sveriges officiella klimathandlingsplan, som ska visa hur politiken ska bidra till att landets klimatmål nås. Naturskyddsföreningen kommenterade: "Planen innehåller ny politik och många nya åtgärder för att snabba på utsläppsminskningarna. I en gemensam kommentar konstaterar Världsnaturfonden WWF, Naturskyddsföreningen och Greenpeace med uppbackning av en bredare samlad klimatrörelse att planen är en väsentlig utveckling i rätt riktning, men att åtgärderna måste sjasättas omgående för att ge tillräcklig effekt." Och det här gäller ju faktiskt oss alla – vi måste själva dra vårt strå till stacken och börja ställa om vår konsumtion redan idag, om vi ska ha en rimlig chans att nå klimatmålen.

För mer inspiration, följ med på våra programaktiviteter! Det finns även aktiviteter hos våra grannkretsar som du kan finna på webben.

Thomas Hansson / ordförande i Österlens Naturskyddsförening

"Fossilfritt, förnybart, flexibelt – Framtidens hållbara energisystem"

https://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/fossilfrittfornybartflexibelt_slutkorrad_rgb.pdf

Fotoföredrag av Jarl von Schéele/N

Torsdag 13 februari kl. 18.30

”Mellan sjöarna—Strövtåg i sydiskånsk natur” är titeln på bildföredraget som Jarl von Schéele, medlem i Naturfotograferna/N, bjuder oss på. Under drygt tio år har Jarl med kamera i hand gjort utflykter till platser runt Veberöd, Vombsänkan, och Romeleåsen. Nu berättar han om spännande möten med bland annat brunstande kronhjortar och harar som slåss, och låter oss ta del av vackra blommor, fjärilar och fåglar han stött på. Bilder och berättelser som även blivit en bok med samma titel som föredraget. Mer om Jarl kan du finna på hans websida, <http://www.jarlvonscheele.se/>

Efter föredraget bjuder ÖNF på fika.

Alla är välkomna, vare sig du är medlem eller ej.

PLATS: Österlensalen på Österlengymnasiet, [Fredsdalsgatan 7, Simrishamn](#). Entrédörren är låst, så du får knacka på fönstret om du kommer för sent.

KONTAKTPERSON: Thomas Hansson, 070–9472677

Årsmöte och trollsländeföredrag

Torsdag 12 mars kl. 18.30 respektive 19.30

Härmed kallas alla medlemmar i ÖNF till ordinarie årsmöte med sedvanliga **förhandlingar kl. 18.30**. Vill du engagera dig mer aktivt i föreningsarbetet, så hör av dig till styrelsen i god tid innan mötet.

Efter förhandlingarna, **kl. 19.30, välkomnar vi Magnus Billqvist** som till bilder talar om Nordens trollsländor. Förutom att vara verksamhetskoordinator på Naturskyddsföreningens skånekansli är Magnus landets mest kända trollsländeexpert. Hans senaste bok, *Nordens Trollsländor*, kom ut i fjol och är ett riktigt praktverk. Nu får vi chansen att lära oss mer om dessa vackra och spännande rovdjur!

Det bjuds lätt förtäring till alla som kommer – medlem eller ej!

PLATS: Österlensalen på Österlengymnasiet, [Fredsdalsgatan 7, Simrishamn](#). Entrédörren är låst, så du får knacka på fönstret om du kommer för sent.

KONTAKTPERSON: Thomas Hansson, 070–9472677

ÖNF TIPSAR!

Ett sällsamt skådespel kan upplevas i Pulken, [ett par kilometer väster om Yngsjö](#), då tusentals tranor rastar där runt månadsskiftet mars – april. ÖNF ordnar *ingen formell exkursion* dit, då det redan finns tranguider och ett korvstånd (!) på plats under högsäsongen. Vi är dock några ÖNF:are som tänkte vara vid Pulken från 16-tiden på söndagseftermiddagen den 29:e mars, vilket torde vara ett bra tillfälle att besöka platsen. Tranorna brukar matas två gånger om dagen under högsäsongen, men det finns inga i förväg bestämda datum eller tider för när matningen kommer att ske. Vi hoppas att få se en eftermiddagsmatning — en traktor som till tranornas glädje kör runt och sprider ut säd över nejden — och sedan det stora infloget av ännu fler tranor i skymningen. (Solen går ner ungefär klockan 19.35 det aktuella datumet.) *Vi kanske ses vid Pulken den 29:e mars?*

Tranmatning i Pulken 2019, då 10.000 tranor kunde beskådas.

Grodkväll i Esperödsreservatet

Lördag 4 april kl. 20.00

I höstas röjde vi sly vid groddammen i Esperödsreservatet för att hjälpa grodynglen att få en varm och gynnsam uppväxtmiljö. Nu besöker vi detta lilla men klara och fina vatten för att efter solnedgången spionera på groddjurens nattliga kärleksbestyr. Långbensgrodorna torde kväka från dammens botten, och kan ses i pannlampornas sken. Kanske de vanliga grodorna också har börjat leka? Både större och mindre vattensalamander simmar runt mellan grodorna, medan morkullor och kattugglor hörs i omgivningen.

SAMLING vid reservatets parkering längs Karakåsvägen mellan Kivik och Stenshuvud ([55°40'44.7"N, 14°15'14.3"E](#)) kl. 20.00. Om du behöver skjuts från Simrishamn så ring Björn ett par dagar innan!

TA MED stövlar, jättevarma kläder, pannlampa eller ficklampa.

KONTAKTPERSON: Björn Lardner, 0702–687171

Vandring i Heinge strövområde

Söndag 3 maj kl. 10.00 / 10.45

Heinge strövområde ligger några kilometer norr om Lövestad i en del av Djursbäckens dalgång. Här finns en varierad natur med lövskog, hagmark och en sjö. Ett rikt fågelliv och flora med backsippor, vitsippor och violer. Det blir en vacker och njutbar tur.

SAMLING för samåkning vid [P-platsen till resturang Röken i Simrishamn](#) kl. 10.00.

Vi torde anlända till reservatets parkering ([55°41'19.8"N, 13°54'57.1"E](#)) ca kl. 10.45.

RING Margareta några dagar innan om du behöver skjuts, eller har plats över i din bil!

TA MED fika och vattentålga skor. Gärna flora och lupp, kikare och fågelbok.

KONTAKTPERSON: Margareta Wirén, 0414–13115 eller 070–5356199

Fågelvandring runt Kristianstads Vattenrike

Söndag 17 maj kl. 07.49 / 09.18

Vi vandrar 6 km längs den fina Linnérundan i Kristianstads Vattenrike och njuter av det rika fågellivet i våtmarker och busksnår längs stigen. Startar och slutar gör vi vid Naturum Vattenriket. Om inte stigen är översvämmad passerar vi utemuseet Kanalhuset, Isternäsplattformen (där vi bekvämt kan skåda fågel), Lillö borgruin, resterna av Härlövsborg, samt utsiktspunkten Härlövsborgstornet med fin vy över Isternäset. En karta över vår planerade vandringväg finns här: <https://vattenriket.kristianstad.se/wp-content/uploads/2017/10/Linnerundan.pdf>

Vi åker den miljövänliga bussen — **Skåneexpressen 3** — från **Simrishamn C kl. 07.49**. Den anländer till Kristianstad C kl. 09.18, varifrån det bara är ett stenkast till Linnérundan. Biljetter löser vi på egen hand. Buss hem till Österlen avgår en gång i timmen, och vi torde komma hem sent på eftermiddagen.

TA MED fika (i ryggsäck), kikare, kanske en fågelbok eller flora, samt kläder efter väder. Kort eller mobil-app för att köpa bussbiljett.

KONTAKTPERSON: Björn Lardner, 0702–687171

Utter vid Naturum Vattenriket

Naturnatten på Stenshuvud

Fredag 5 juni kl. 21.30

Tillsammans med Naturum Stenshuvud arrangerar naturskyddsföreningens kretsar på Österlen, i Färs, Tomelilla och Ystad en Naturnatt. Det är ett evenemang för allmänheten såväl som föreningsmedlemmar, med guidade aktiviteter i området kring Naturum. Vi torde kunna avnjuta vackra nattflyn och svärmare som attraheras till UV-belysta lakan, lyssna efter fladdermöss med ultraljudsdetektorer, leta efter den fridlysta bokskogslöparen, samt kika efter vattenlevande småkryp i alkärret. Kanske de yngre vågar gå en spännande promenad där vi hör om oknytt och andra väsen i folktron? Aktiviteterna är inte helt spikade i skrivandes stund, men du kan finna mer info vad tiden lider via vår Facebooksida,

<https://www.facebook.com/OsterlensNaturskyddsforening/>

Kvällen startar vid Naturum klockan 21.30 med korta introduktioner till kvällens äventyr. När mörkret faller vid tiotiden går vi ut i smågrupper med olika teman, och kan sedan återvända till Naturum för att växla grupp. Nattfjärilslakanen sitter uppe vid Naturum hela kvällen.

Kaffe att hålla sig vaken med finns att tillgå vid Naturum. Välkommen!

KONTAKTPERSON inom ÖNF: Björn Lardner, 0702–687171

De Vilda Blommornas Dag – Simris Strandängar

Söndag 14 juni kl. 10.00

Naturreservatet Simris Strandängar bildades 2005 och har en yta av 34,5 ha, varav 14 ha är land. Även norr om reservatet finns värdefulla strandängar. Såväl florans som geologin är intressanta. Berggrunden är kvartsitisk sandsten som är omkring 570 miljoner år gammal och är delvis täckt av kalkrik morän. På hållarna vid havet kan man här och var se böljeslagsmärken. Reservatets naturtyper inkluderar sandstrand, strandäng, torräng, kalkfuktäng och kalkkärr. Bland de rara växterna finns kärrknipprot, gulyxne, klöverärt och strandvial. Rosenfink och andra fåglar har vi också möjlighet att se. Du kan läsa om platsen i boken *Natur på Österlen* som du gratis kan ladda ner som en PDF från Simrishamns kommuns websajt.

SAMLING vid den asfalterade rastplatsen intill hållristningen söder om bebyggelsen i Simrislund ([55°32'20.5"N, 14°21'21.5"E](https://www.google.com/maps/place/55.53361111111111,14.352777777777778)) kl. 10.00.

[*Detta är 650 meter norr om den lilla parkeringen vid själva reservatet!*]

Därefter vandrar vi söderut till naturreservatet.

TA MED fika, sköna skor, gärna flora och lupp om du har, kanske kikare.

KONTAKTPERSON: Margareta Wirén, 0414–13115 eller 070–5356199

Den rara gulyxnen

Vandring runt Listarumsåsen

Söndag 16 augusti kl. 10.00 / 10.30

Vi besöker Listarumsåsens västra utlöpare, strax nordväst om Smedstorp. Områdets grusåsar bildades då inlandsisen drog sig tillbaka. Artrikedomen är stor i den hundraåriga skogen som dominerar området – alla sydsveriges vildväxande lövträd kan anträffas här. Vissa områden domineras av lind. Döda och döende träd gynnar insekter, lavar och svampar. Små betesmarker och kärr ligger insprängda i skogen. Vi siktar på att promenera en slinga som är drygt 3 km lång.

SAMLING för samåkning vid [P-platsen till restaurang Röken i Simrishamn](#) kl. 10.00.

Vi torde anlända till reservatets *västra* parkering ([55°34'8.3"N, 14°5'16.9"E](#)) strax före kl. 10.30.

TA MED fika (i ryggsäck). Kanske flora eller svampbok?

KONTAKTPERSON: Margareta Wirén, 0414–13115 eller 070–5356199

Var ligger mötesplatsen Röken?

Ibland samåker vi från parkeringen intill restaurang Röken i Simrishamn. Den ligger vid västra hörnet av småbåtshamnen, i hamnområdets norra del, strax intill Tommarpsåns utlopp.

Du kan googla koordinaterna [55°33'37.3"N, 14°20'55.1"E](#) för att se platsen på en karta.

Ring oss före exkursionen om du är beroende av att få plats i någons bil.

ÖNF:s hemsida och Facebook

ÖNF har en hemsida med bl.a. rapporter och bilder från olika aktiviteter. Adressen är <https://osterlen.naturskyddsforeningen.se/>

Vi finns också på Facebook. Om du "gillar" vår sida ökar chansen att du nås av aktuell information och påminnelser om våra aktiviteter. <https://www.facebook.com/OsterlensNaturskyddsforening/>

Styrelse och funktionärer för Österlens Naturskyddsförening (fram till årsmötet)

Ordförande: Thomas Hansson, 0414–70677 eller 070–9472677

Vice ordförande: Margareta Wirén, 0414–13115 eller 070–5356199

Sekreterare: Björn Lardner, 0702–687171

Kassör: Ingrid Popovics, 0709–630308

Ledamöter: Fia Pellas, 073–7098248 och Egon Wigren, 0414–12511

Suppleant: Claes Hansson, 0705–129988

Revisorer: Agne Paulsson, 0414–71349 och Barbro Chiru, 0414–10013

Kontaktpersoner för valberedningen Elisabeth Arvidsson, 0414–72388 eller 0730–657107, samt Lena Olsson, 0768–111343

För dej som ännu inte är medlem i Naturskyddsföreningen

Österlens Naturskyddsförening (ÖNF) verkar i Simrishamn med omnejd. Vi arrangerar främst exkursioner, men även studiebesök, föredrag och bildvisningar. Vi håller också ett öga på miljön.

Som medlem i ÖNF är du samtidigt medlem i Naturskyddsföreningen och får tidskriften Sveriges Natur – antingen hem i brevlådan eller digitalt.

Medlemmar får 10% rabatt på resor med SJ genom att logga in via Naturkontakt – Naturskyddsföreningens portal för medlemmar.

Du kan lösa medlemskap via webben,

<https://www.naturskyddsforeningen.se/vad-du-kan-gora/butiken/medlemskap/>

Om du bor i Simrishamns kommun blir du automatiskt slussad till ÖNF.

Vill du bli medlem i krets på *annan* ort än din hemkommun kan du sedan kontakta

medlem@naturskyddsforeningen.se

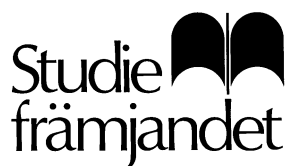
...och be dem att flytta ditt medlemskap till önskad krets. Det finns även kretsar i Tomelilla, Ystad, Kristianstad, och andra skånska kommuner.

Kom gärna och prova på; du måste inte vara medlem för att delta i våra evenemang.

Vi ses!

Programsammanfattning (se även tipset om tranor vid Pulken, 29 mars)

Torsdag 13 februari	Bildföredrag av Jarl von Schéele/N
Torsdag 12 mars	Årsmöte & trollsländeföredrag
Lördag 4 april	Grodkväll i Esperödsreservatet
Söndag 3 maj	Heinge strövområde
Söndag 17 maj	Fågelvandring runt Kristianstads Vattenrike
Fredag 5 juni	Naturnatten på Stenshuvud
Söndag 14 juni	Blommor på Simris Strandäng
Söndag 16 augusti	Listarumsåsen

www.studieframjandet.se

www.naturskyddsforeningen.se